SVOBODA — СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. C. No. 175. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 15, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 15-го ВЕРЕСНЯ 1993. Ч. 175. РІК С.

СЬОГОДНІ „СВОБОДІ" СПОВНЯЄТЬСЯ СТО РОКІВ!

„СВОБОДА" ОЧІКУЄ ЗАПРОШЕНИХ ГОСТЕЙ

Джерзі Сити, Н.Дж. — Як уже інформовано в неділю, 26-го вересня, о год. 3-ій по полудні тут в Головній Канцелярії УНСоюзу відбудеться святкування 100-річчя безперервної появи щоденника „Свобода".

Головний Екзекутивний Комітет УНС і редакція „Свободи" минулого тижня вислали запрошення до кореспондентів і дописувачів щоденника, сподіючись, що багато з них зможе прибути на це святкування. У програмі передбачається короткі слова головного предсідника Уляни Дячук, деяких редакторів і співредакторів та мистецька програма у виконанні Андрія Добрянського, Володимира Винницького, Галини Колесси та Струнного квартету ім. Леонтовича. Програмою вестиме головна радна УНС Аня Дидик-Петренко.

Співпрацівників „Свободи", які з будь-яких причин не отримали запрошень, запрошується цією дорогою.

Промисловці підтримують урядову програму

Київ (УНІАР). — Тут у четвер, 3-го вересня, на черговому засіданні Ради Промисловців та Підприємців ухвалено звернення до народу та до об'єднань промисловців і підприємців. У зверненні сказано, що запропонована на Верховній Раді програма дій Уряду „хоч і потребує уточнень і доробок окремих позицій, може бути схвалена як основа для переходу від адміністративно-командної до ринкової економіки".

Рада Промисловців і Підприємців зауважує, що, піддаючи сумнівові програму дій Уряду, Верховна Рада не змогла запропонувати нічого конкретного замість неї. Не погоджуючись з пропозиціями Президента України щодо розподілу і структури виконавчої влади, Верховна Рада також не ухвалила ніякого рішення. З огляду на це Рада Промисловців і Підприємців схвалила вжити політичних заходів для негайного припинення уповноважень Верховної Ради. Кризу системи державної влади рада вважає головним гальмом у переведенні економічних реформ.

Голова комісії Верховної Ради з питань економічних реформ Володимир Пилипчук програму дій Уряду на кінець 1993 і на 1994 рік оцінив як кращу із раніше запропонованих, проте депутати знайшли чимало недоліків. Не співпадають підходи депутатів і Уряду до питань мотивації заробітньої платні, податкової системи, переоцінки основних фондів тощо. Депутати вважають, що програмою закладені негативні явища в економіці, які не мають об'єктивних підстав в Україні. Зокрема це торкається тенденції до спаду виробництва, передбаченої програмою, коли в державі, на думку депутатів, наявні необхідні потужності і робоча сила. Для затвердження програми необхідно визначити її адресність, терміни, механізми, підкріпити програму графіками і точними розрахунками. Депутати підкреслили, що програма Уряду має бути зобов'язуючою директивою, а не деклярацією.

Представляючи програму на сесії Верховної Ради 31-го серпня, Леонід Кучма сказав, що 75 проєктів законів, поданих Кабінетом Міністрів, Верховна Рада досі не розглянула, а в їх числі було три десятки термінових. „А життя триває і чекати не може. Ось наш невикористаний потенціял", — додав прем'єр-міністер, по-

(Закінчення на стор. 4)

ЗНОВУ ЗРОСЛИ ЦІНИ В УКРАЇНІ

Київ (УНІАР). — Тут 10-го вересня підвищено ціни на продукти харчування, бензину та інші товари. Буханець хліба коштує 1,600 купоно-карбованців, білий батон — 860 карбованців, сметана 3,200 крб., за кілограм, сир — 4,000 крб./кг., свинина — 18,000 крб. за кг., яловичина — 15,000 крб. за кг., качка — 28,000 крб., курка — 25,000 крб., молоко — 1,000 крб. за літру, масло 26,000 крб./кг., яйця — 3,000 крб. за 10 тш., картопля — 500 крб./кг., помідори — 800 крб./кг.

Доляр ЗСА коштує 8,500 крб. Бензина коштує близько 9,000 крб./літра. Вдвічі збільшилась вартість проїзду в транспорті, ціни за кімнати в готелях тощо.

„Майже усі політичні сили України нарешті зрозуміли, що сплянувати розвиток економіки неможливо без визначення орієнтирів. Для лівих сил таким орієнтиром стала ідея створення економічного союзу, для правих — боротьба проти підписання економічного союзу", — пише газета „Дело" з 7-го вересня у статті „Прийняття урядової програми відкладено через невизначеність орієнтирів". Газета „Комерсант України" з того ж числа не виключає, що „власті почнуть 'топити' одні одних", щоб якось утриматися на поверхні. Як приклад згадано, що під час святкування другої річниці незалежности України голова Верховної Ради України Іван Плющ критикував ідею створення економічного союзу, за який виступає прем'єр-міністер України Леонід Кучма. Підкреслюється, що прем'єра критикують багато партій, але альтернативу пропонують лише одну — ніяких союзів. Проте Партія Праці та деякі інші виступають за економічний союз.

Леонід Кучма, відповідаючи на запитання кореспондента „Робітничої газети", сказав, що є проєкт угоди про економічний союз, але підписує угоду не прем'єр, а Президент. Крім того, „угода не матиме на увазі керівництво з Москви". За його словами, проєкт передбачає, що „ніякої шкоди для України — ні політичної, ні економічної — не може бути допущено". Газета „Український Біржовий Вісник" пише, що Л. Кучма „успішно захищав новий документ Уряду (комплексну програму дій), у ході обговорення якого постало питання про економічний союз з Російською Федерацією". Газета „Демократична Україна" з 2-го вересня навела слова Л. Кучми, що для України існує „небезпека бути викинутою" з ринку СНД, що загрожує смертю українській державі. Відповідальність за це має взяти на себе Верховна Рада.

Президент України Леонід Кравчук заявив, що для України „такий союз життєво-необхідний, але союз цей має працювати на укріплення української держави, а не на її розмивання", — пише газета „Голос України" з 8-го вересня.

„Економічне співробітництво в рамках СНД об'єктивно необхідне. Документ має бути розглянутий, рішення має бути прийняте. Але відкидати його з порогу — це було б політично не вірно, не відповідало б інтересам нашого народу, нашої держави", — сказав Л. Кравчук 31-го серпня на Верховній Раді.

В Ужгороді проведено міжнародну конференцію карпатознавства

Чикаго (КоЗІ). — В днях 1—4-го вересня ц.р. в Ужгороді відбулася друга міжнародна наукова конференція на тему „Культура Українських Карпат: традиції і сучасність".

Конференцію спонзорували Ужгородський Державний Університет, Кошицький Університет ім. Шафарика, Міжнародна Асоціяція Україністів, Наукове Товариство ім. Шевченка, Всеукраїнське Товариство „Просвіта" та Т-во „Україна". Організаційний комітет конференції очолював проф. Павло Чучка з Ужгороду, його заступником був проф. Олекса Мишанич з Києва, а діяспору представляв в комітеті проф. Василь Маркусь з ЗСА.

Прибуло на конференцію понад 100 учених карпатознавців різних дисциплін із Закарпаття, Галичини, Києва, Словаччини, Угорщини та Югославії. Із Західньої діяспори взяло участь вісім доповідачів та кілька учасників-гостей. В чотирьох секціях: а)історії, економіки, культури, б)матеріяльної і духової культури, в)літератури і фолкльору, та г)мови, виголошено 82 доповіді, а чотири доповіді прочитано на пленарному засіданні. Відбувся також „круглий стіл" про міжконфесійні відносини на Закарпатті.

Вітав конференцію ректор Ужгородського Державного Університету Володимир Сливка та активну участь взяв греко-католицький Єпископ Іван Маргітич. На закінчення першого дня конференції відбувся концерт з участю двох хорів та кількох самодіяльних

(Закінчення на стор. 4)

ВОКАЛЬНО-ХОРЕОГРАФІЧНИЙ АНСАМБЛЬ „ГАЛИЧИНА" РОЗПОЧАВ ТУРНЕ ПО ЗСА



Члени вокально-хореографічного ансамблю „Галичина" в редакції „Свободи".

Джерзі Сити, Н.Дж. (Х.В-Ф.). — Недавно наша газета інформувала читачів про те, що до ЗСА на мистецькі виступи приїжджає вокально - хореографічний ансамбль „Галичина" із Львова. Тепер хочемо довести до відома, що ансамбль „Галичина" вже розпочав свої виступи, а зустрівшися у редакції „Свободи" з деякими членами цього ансамблю створюється враження, що й справді „Галичина" дотримає своєї обіцянки та радуватиме глядачів усіми барвами українського народного танцю, юним запалом і дівочою ніжністю, оригінальним виконанням, неповторними та самобутніми зразками народного співу та хореографії різних етнографічних регіонів України.

Розмовляючи з нашими гістьми, довідуємося, що

(Закінчення на стор. 4)

Франція виступає за перегляд торговельної угоди ЕС — ЗСА

Брюссель, Бельгія. — У п'ятницю, 10-го вересня, французи підтвердили свою репутацію стійких противників Атлантичної угоди щодо торгівлі сільськогосподарськими продуктами. Міністер сільського господарства Франції Жан Піеш заявив, що 20-го вересня, коли у Парижі зустрінуться його колеги з країн Спільного ринку, він закличе їх виступити єдиним фронтом проти З'єднаних Стейтів Америки з приводу субсидій фермерам.

Франція, велика сільськогосподарська країна Европи, по суті зформувала сільськогосподарську політику всього континенту, створивши переваги для своїх фармерів, яких налічується понад мільйон. Вона допомагає їм державними субсидіями і захищає ринок від конкуренції експортних сільськогосподарських продуктів, які не є гірші від французьких за якістю і дешевші.

У листопаді минулого року Адміністрація президента Джорджа Буша після довгих і напружених переговорів з представниками Економічної спільноти (ЕС) зуміла добитися підписання договору, який в значній мірі знімав обмеження в ділянці експорту сільськогосподарських продуктів. Франція з самого початку виступала проти підписаного договору, який суперечить, за словами Єлисейського палацу, „нашим національним інтересам і торговельній політиці Спільного ринку".

Договір був підписаний у вашінгтонському Блейр Гавзі — урядовій резиденції для почесних гостей. Погрожуючи ревізувати листопадову угоду, Жан Піеш, який розмовляв з репортерами після зустрічі з бельгійським міністром сільського господарства Андре Буржуа, сказав, що „ми повинні добитися і знову відчинити двері Блейр Гавзу".

Продовжуватимуться курси української мови

Ню Йорк. — Нюйоркський університет подає до відома, що в цьому осінньому семестрі знову відбуватиметься навчання української мови при департаменті чужих мов.

Посилений курс української мови I, X25.9461/490 дол., відбуватиметься в суботи від год. 1:20 до 4:15 по полудні, починаючи від 2-го жовтня до 8-го січня 1994 року (12 лекцій).

Курс української мови II, X25.9452/360 дол. відбуватиметься кожного четверга від год. 6:10 до 8:05 вечора від 28-го вересня до 14-го грудня (12 лекцій).

Інструктором на обидвох курсах буде професор Ольга Кекіш. Інформації у справі цих курсів можна отримати, телефонуючи на число (212) 998-7030.

ІЗРАЇЛЬ І ПВО ПІДПИСАЛИ УГОДУ ЩОДО ПАЛЕСТИНСЬКОЇ АВТОНОМІЇ

Вашінгтон. — Майже 8,000 осіб прийшло в понеділок, 13-го вересня, до Білого Дому, щоб стати свідками підписання угоди між Ізраїлем і Палестинською визвольною організацією. Обидві сторони трактують цю подію як видатний крок до миру на Близькому Сході. Підписана угода гарантує самоуправління для палестинців у смузі Гази і в місті Єрихоні на західньому березі Йордану, а також кладе підстави для дальших переговорів між Ізраїлем і палестинцями. Текст угоди підписали міністер закордонних справ Ізраїля Шімон Перез і представник Палестинської визвольної організації Махмуд Аббас. Ця церемонія відбулася за тим самим столом, за котрим 14 років тому прем'єр-міністер Ізраїля Менахем Беґін і президент Єгипту Анвар Садат підписали мирний договір між Ізраїлем і Єгиптом.

За столом у момент підписання угоди стояли президент Билл Клінтон, прем'єр-міністер Ізраїля Їцак Рабін, лідер ПВО Ясір Арафат, серед почесних гостей були колишні президенти З'єднаних Стейтів Америки Джіммі Картер і Джордж Буш.

У коротких виступах Ї. Рабін і Я. Арафат, які під час церемонії потиснули один одному руки, підкреслили відданість кожної сторони справі миру і демократії. Тим часом спостерігачі звернули увагу на той факт, що і Ї. Рабін і Я. Арафат вважають Єрусалим „своїм" містом. Ї. Рабін буквально висловився, що делегація „приїхала з Єрусалиму — давньої і вічної столиці жидів". Я. Арафат у свою чергу, нагадав про резолюції ч. 242 і 338 Ради безпеки ООН, згідно з якими треба вирішити „всі проблеми Єрусалиму", цим самим даючи до зрозуміння, що палестинці будуть вимагати повернення східньої частини Єрусалиму.

Президент Б. Клінтон у своїй промові похвалив Дж. Картера і Дж. Буша за їхній політичний внесок у мир на Близькому Сході, а також вдався до історії, кажучи, що „починаючи від Геррі Трумана, уряд якого визнав ізраїльську державу, кожен американський президент — демократ чи республіканець — сприяв мирові між Ізраїлем і його сусідами".

Після підписання угоди і закінчення врочистої церемонії, Ї. Рабін, Ш. Перез і Я. Арафат мали зустріч з державними діячами З'єднаних Стейтів.

АКАДЕМІЯ В КЕРГОНКСОНІ

Кергонксон, Н. Й. — Місцева громада вшанує жертви Великого голоду в Україні у 60-ту річницю скорбною академією на Союзівці у неділю, 19-го вересня, о год. 12-ій полудня.

ПЛАСТОВІ ЗАЙНЯТТЯ

Ню Йорк. — Тут пластові зайняття розпочнуться станичною збіркою в суботу, 18-го вересня, о год. 1:30 по полудні. Пластунів зобов'язує пластовий однострій. Вписи дітей до „Пташат" і Пласту відбуватимуться в суботи від 18-го вересня до 9-го жовтня від год. 1-ої до 3-ої по полудні.

У СВІТІ

В АФГАНІСТАНІ У ВИСЛІДІ атентату загинув відомий політичний діяч країни, заступник губернатора провінції Нанґарґар Шомалі Ган. Він входив у керівництво поміркованого Національного ісламського фронту Афганістану. Під час війни Ш. Ган був авторитетним бойовим командиром, йому належить важлива роля у примиренні ворогуючих афганських політичних груп і підписанні відповідної угоди в місті Джелялябаді в травні цього року.

СПИСОК ПОЧЕСНИХ громадян Берліну поповнився ще одним прізвищем. Під числом 105 до нього вписано ім'я колишнього міністра закордонних справ Німеччини Ганса-Дітріха Ґеншера. Він став четвертим почесним берлінцем за активну ролю в розвитку процесу, що врешті привів до возз'єднання Німеччини і зруйнування берлінської стіни. Минулого року почесними громадянами Берліну стали Ґельмут Коль, Рональд Реґен і Міхаїл Ґорбачов.

ХОРВАТСЬКІ ВІЙСЬКА порушили лінію розмежування зі Сербською Країною і захопили три села поблизу міста Госпіча. Під час нападу загинуло декілька мирних мешканців, зруйновано або спалено багато будинків. Командуючий збройними силами Країни генерал Міле Новаковіч звернувся з протестом до командирів континґенту ООН, під захистом якого перебуває територія Країни. Він заявив, що коли хорвати не відступлять, Країна застосує „рішучі збройні заходи, щоб повернути свою територію".

ЯПОНСЬКИЙ УРЯД ПЕРЕДАВ у формі дарунку для білоруського народу медикаменти вартістю 1.5 міл. дол. Голова Верховної Ради Білорусі Станіслав Шушкевіч, передаючи подяку на адресу Токіо через японського амбасадора в Мінську Сумійо Едамуру, підкреслив, що японці, як ніякий інший народ, здатні розуміти нещастя білорусів, пов'язане з чорнобильською катастрофою.

АРҐЕНТИНСЬКА ВЛАДА на ділі засвідчила повагу до свободи слова, пообіцявши 40,000 дол. за інформацію про осіб, причетних до нападу на журналіста Ґернана Льопеза Ечаке. Це сталося відразу після того, як він вмістив у газеті гостру критику, спрямовану проти правлячої пероністської партії.

ЦИМИ ДНЯМИ МІНІСТЕР закордонних справ Німеччини Клявс Кінкель заявив про бажання його країни стати постійним членом Ради безпеки ООН. Цю ідею підтримують З'єднані Стейти Америки і Англія. Проти є наставлена Франція, яка зазнала немало біди під час вторгнення військ вермахту в роки Другої світової війни. Ще категоричніше заперечує проти надання Німеччині постійного місця в Раді безпеки Польща. Тепер у цій Раді є тільки п'ять членів: ЗСА, Англія, Франція, Росія й Китай.

В АМЕРИЦІ

СПРАВА НОВОГО ПЛЯНУ охорони здоров'я, що його Конґресові внедовзі представить президент Билл Клінтон, не сходить із сторінок щоденної та іншої преси. Найгостріше проти президентського пляну виступають лікарі, які твердять, що новий плян сягає задалеко на свободу, бо змушує людей вступати в організації охорони здоров'я та обмежує пацієнтів у виборі лікарів. Також проти цього пляну виступають великі забезпеченеві компанії країни, які уважають, що у новому пляні урядові агенції, а не люди, обирають медичну опіку.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ЦІЛИЙ ряд непередбачених проблем впродовж останніх двох місяців, космічний корабель „Дисковері" з п'ятичленною залогою в неділю, 12-го вересня, запущено у простір. Місія „Дисковері" у космосі триватиме 10 днів і включатиме хід у космосі та запущення двох сателітів, один із яких був збудований Крайовим управлінням аеронавтики і дослідження космосу (НАСА) за 600 міл. дол., його завданням є дослідити можливості майбутніх заавансованих комунікаційних способів і засобів. Цим разом „Дисковері" без будь-яких комплікацій у золотистому промінні сходячого сонця взнеслася у простір о год. 7:45 ранку.

ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ АЛ ҐОР був відповідальним за шестимісячну працю над пропозиціями для зменшення бюрократизму в Уряді, що в свою чергу мало б також зменшити і видатки. З цього приводу він почав виступати на пресових конференціях і програмах телевізійних мереж, щоб знайти підтримку для своїх пропозицій серед громадськості. Все ішло своїм порядком, аж найшовся один, який запитав віцепрезидента А. Ґора чому, він, пропаґуючи обмеженість урядового бюрократизму і зайвих видатків, сам особисто утримує п'ять окремих бюр, тоді коли Президент має тільки одно.

ЗГІДНО З НАЙНОВІШИМИ даними забезпеченевих компаній, працедавців і лікарень в останніх 12 місяцях кошти охорони здоров'я почали несподівано зменшуватися. Несподіваним це є ще й тому, що в минулих п'яти роках пересічний зріст коштів лікувальних видатків річно виходив на 11 відсотків. Хоча вже не раз бувало так, що після помітного зменшення кошторис лікувальних засобів зростав швидким темпом, то цим разом керівники індустрії лікувальних засобів і економісти уважають це явищем відмінним і не передбачають повернення до попередніх проявів. На їхню думку цим разом це є наслідком вже зроблених далекосяжних змін, що вже зменшують видатки та збільшують видатність.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc at 30 Montgomery Street Jersey City, N J 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс)

Postmaster Send address changes to
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N J

Передплата на рік $40.00 на півроку — $22.00 на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і money orders виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами не мусять відповідати поглядам Редакції Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою —
За зміст оголошень Редакція не відповідає

P O Box 346 Jersey City, N J 07303

100-річчя „Свободи"

З нагоди сторіччя „Свободи" появилося її позачергове 12-сторінкове видання. У 24-ох статтях, привітах, нарисах, фейлетонах — автори складали привіт ювілятові і висловлювали свою пошану для його столітньої праці. Але це така широка тема і така глибока проблема, як отих 100 років на сторожі рідного слова на службі рідної журналістики далеко від рідного краю.

У кожній професії, при кожному варстаті потрібні три речі: талант, освіта і праця. Сто річників „Свободи" це величавий пам'ятник побудований талантом, освітою і працею тисячів авторів, які впродовж однієї сотні років давали громаді, українській спільноті по цьому боці океану — інформацію, коментар, популярну науку і розвагу. У тих сто річниках „Свободи" вміщено безмір праці, безмір доброї волі служити рідній культурі, найпершою підвалиною якої є рідне друковане слово.

„Свобода" дала творчу ініціятиву до заснування Українського Народного Союзу, який у свою чергу взяв під свій покров „Свободу". Це насправді дві нерозлучні установи, не одна, а дві твердині українства серед чужомовного моря. Бути членом УНСОюзу — це особиста довідка на приналежність до української нації. І те саме стосується передплатника та читача „Свободи". Це не є ефемериди, це не є епізодичні появи, які появляються і щезають. Людина минається. Її діло залишається і народ залишається. У цьому гарантія тривкости твердині УНСоюзу і тривкости „Свободи" — як довго існуватимуть українські люди в Америці. Нема такого пророка, який міг би тепер передбачити якою буде українська спільнота в Америці за дальших сто років. Натиск природної асиміляції зліквідував в Америці колишню численну німецьку пресу, скорчив польську пресу. Несподіваний вибух самостійницького руху в Україні, який завершився перемогою референдуму 1-го грудня 1991 року влив животворну кров в українсько-американську громаду. Існування української держави тісний, духовий, ба навіть організаційний і людський зв'язок між нашою громадою в Америці та державною Україною — це найкраща реальна надія на довге-довге збереження цієї нашої спільноти на американському континенті і тим самим збереження Українського Народного Союзу й „Свободи"'.

Усі речі роблять люди, ніщо не діється „само собою" та „автоматично". Різний час ставить різну вимогу до людей: сто років тому о. Григорій Грушка, який не був професійним журналістом, став піонером української преси в діяспорі. Тодішня „Свобода" відповідала тодішній українській громаді в ЗСА — в масі бідній заробітчанській іміґрації. Зчасом зростали вимоги — із зростом числа й інтелектуального рівня громадян, читачів газети. Світ так мудро створений, що із зростом років зростає культурний рівень, зростає поступ, людина дивиться вгору, а не вниз. І це стосується також „Свободи". Був час і в Галичині і на Наддніпрянщині під чужинецьким правлінням, коли журналістика не втішалася великою пошаною. „Кожний хто вміє писати — може бути журналістом". Настав інший час, настав інший підхід до преси й журналістики, настали інші вимоги.

Совісний історик української діяспори мусить черпати матеріял із річників „Свободи". Він переконається, що не було впродовж сотні років ніякого творчого почину, ніякого творчого діла — без підтримки від „Свободи". „Свобода" розпочинає своє життя у другому сторіччі з чистою совістю, із почуттям гордости, що вона служила не за страх, а за совість. Поклін тіням піонерів „Свободи" — будемо намагатися йти далі їхніми слідами. І так, як ми з перспективи минулого сторіччя можемо судити, що було світле в історії „Свободи" та що було сіре, так і колись в майбутньому, з перспективи довгого часу, судитимуть нас, у чому ми були праві і в чому помилялися.

Микола Руденко

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ ДЕПУТАТАМ УКРАЇНСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ

I

Шановні депутати!

Смертельна небезпека, що нависла над Україною, не дозволяє мені мовчати. Цю небезпеку створили не Президент і прем'єр-міністер — штовхають націю до чорної прірви галасливі патріоти-романтики, які оголосили їх зрадниками.

Аби стало зрозуміло, чому я так гадаю, доведеться дещо сказати про себе. Окрім літератури, я кілька десятиліть віддав фізичній економії—науці, яка базує свої висновки на законі збереження й перетворення енергії. Біля її витоків стояв великий фізик XX століття академік А. Д. Сахаров. Він був моїм офіційним консультантом в розробці основ фізичної економії, про що мовиться в моїй праці „Катастрофічна помилка Маркса" („Вітчизна" ч. 11—12,1992 р.). Ця й інші мої економічні праці видані на Заході. Рік тому я нагороджений за них дипломом лавреата Російського фізичного товариства. Це підтверджує, що йдеться про фізичну економію, а не політичну. На жаль, в Україні мої економічні праці замовчуються і навіть не можуть бути видані через брак паперу.

Уперше про неминучість економічної катастрофи в Совєтському Союзі (аж до його загибелі) я написав до ЦК КПУ 1963 року. А відтоді писав безперервно, хоч мене за це жорстоко переслідували. Але це добре відомо.

Коротко викладу суть теорії. Субстанцією вартости взагалі й додаткової вартости зокрема не є людська праця — вона, субстанція, міститься в енергетичних джерелах, котрі створює в земній корі та на її поверхні найближча до нас зоря — Сонце. Ці джерела діляться на такі, що не відновлюються (нафта, газ, вугілля) й такі, котрі відновлюються щорічно (продукти сільського господарства). Перші спалюються в двигунах і тим самим поволі вичерпуються. Отже абсолютної додаткової вартости ми від них мати не можемо — абсолютна додаткова вартість надходить щорічними імпульсами від Сонця лише в хлібних злаках.

З цих позицій Україна є найбагатшою країною світу, бо вона здатна виробляти абсолютну (невичерпну) вартість, а не лише вартість відносну — тобто таку, яка згодом вичерпається. Саме сюди ми й повинні спрямовувати нашу постійну увагу, саме під цим кутом зору мусимо оцінювати всі без винятку явища земного світу. Але ми маємо розумно пройти період, коли на земній кулі тимчасово панівне становище належить відносній вартості. Я кажу про нафту й ґаз, котрі сьогодні за своєю вартістю вийшли майже на один рівень з пшеницею. Через кілька десятиліть цей вид енергії всюди вичерпається, натомість прийде невичерпна енерґія термоядерних електростанцій. Як вона буде використовуватися, скажімо, в автомобілях — це вже справа техніки. Та покищо ми змушені жити так, як диктує перехідна епоха — тобто мати не тільки пшеницю, але й нафту. І ми легко зможемо її мати, якщо подвоїмо врожайність наших нив. Зробити це можна за умов, коли земля стане приватною власністю фермерів. Іншого шляху немає.

Мене арештували й засудили передовсім тому, що фізична економія, на відміну від політичної економії Маркса, наочно показує: єдино справедливим соціяльним устроєм є капіталізм — справедливим з погляду самої Природи, з погляду Всесвіту. Та засудивши мене, тоталітарний режим не зміг засудити закони Природи — вони взяли своє. Мої передбачення повністю збулися.

Маючи тридцятилітній досвід боротьби за впровадження в життя Космічної Істини, я звертаюся до вас, панове депутати: на високих хвилях патріотичних емоцій не вчиніть помилки, яка може стати фатальною. А ви вже близько, дуже близько від неї. Я це кажу з таким знанням справи, як тоді, коли пророкував загибель СССР.

Закінчення буде.

Галина Маняко

Славному часописові „Свобода" в день його ювілею

Вітаємо тебе, часопис України!
Нехай твій стяг над світом майорить!
Й несе Свободи слово для людини
І надиха боротися і жить.
Вітаємо тебе! На барикадах часу
Ти свою зброю з рук не випускай!
Твій труд тяжкий! Та ціль твоя висока —
Не дати нас зігнути в три дуги,
І чують всі козацькі наші кроки,
І відступають хижі вороги.
Нас убивали голодом, в кайданах,
І тюрмах сталінських, в Сибіру таборах,
Замовчували наші рвані рани,
Й криваві сльози на сиріт очах...
А ти боролася! Ти кликала на сполох,
Несла проміння Правди у серця,
Щоб люди не молилися на молох,
А захищали волю до кінця.
Спасибі Вам усім, свободи слуги,
Служити їй — найвища честь в житті,
І хай всім буде шана по заслугам,
І зорі не погаснуть на путі,
А Батьківщина вірних не забуде
Й за подвиги усіх благословить,
І в Пантеоні Слави кожен буде,
Хто не давав її тиранам вбить.

Фінікс, 1993 р.

Володимир Трембіцький

100-ЛІТТЯ „СВОБОДИ" В ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ ТА ЖУРНАЛІСТИКИ

II

У статистичному зіставленні на з'їзді було біля тридцяти журналістів, стільки було пресових випусків та „живих (іще) газеток" у формі прямих інформативних пресових дискусій в таборах. Разом всі ми були ледь не голосом 286 пресових видань в усіх Західніх областях України до 1939 року, коли ця територія розділена була між Польщею, ЧСР, Румунією та по великих містах Західньої й Центральної Европи. Отже, голос журналістів був так сказати б голосом патріотичної журналістичної спільноти з почуттям відповідальности перед західнім світом, раз в межах УССР чи в СССР „українська" преса (числом 465 органів) по мові була в цензурних кліщах російської імперіяльної потуги.

Щоправда на конґресі мали вже місце й наші журналісти з Києва, Харкова, Одеси, маючи можливість вирватися із совєтської неволі та брати участь з рештою мистців пера з реальною силою їх друкованого слова, головно в редакції „Українських Вістей", які почали свою появу від 1945 року, тобто насьогодні 48 років, зближаючись до свого ювілейного 50-ліття через два роки. Ось іще одна сутєвість конґресу журналістів Г. Которович.

Читаючи моє звідомлення з конґресу преси в Швайнфурті з забутими насьогодні вже фактами через 47 років, прийшла нагода ось зараз використати оцей дуже цінний матеріял для вшанування столітньої „Свободи", використовуючи два особливої вартості реферати, виголошені на з'їзді на такі теми: „Завдання нашої преси на еміґрації" та „Вступ до гармонійного суспільства в нашій добі". З цих доповідей історично-суспільного характеру залишилася досі важлива теза, яку ось тут конечно треба подати.

З відкриттям конгресу подано список історичних дат хронологічної появи наших газет від 1949 року, починаючи „Зорею Галицькою"- фразою: „Ми відкриваємо наш конґрес з запевненням, що через два роки вшановуватимемо столітній ювілей нашої першої часописі в XIX століття 'Зорі Галицької'. Чи присвячено з повною гідністю львівську „Зорю" в 1948 році? — можливо, беручи до уваги факт чисельного вже переселювання еміґрантів за океан.

Оця фраза ліття—50,70,75, 100, стає мені сьогодні в пригоді до вшанування за два роки 115-ліття львівського „Діла", останнього сімдесятліття в 1994 році всієї української державницької преси, пом'янувши редактора Андрія Ніковського. За чотири роки згадати буде потрібно 100-ліття різнопоглядної „Української Хати" (П. Богацький, М. Шаповал). Ось зараз згадуємо 47-ліття від 1-го журналістичного конґресу із 1946 року. В великому ювілейному році (отже, через три роки) маємо увіковічнити пам'ять наших журналістів у 1996 році в 50-ліття української журналістики та преси після Другої світової війни. Це ж не абияка подія історичного порядку в респекті всіх редакторів цього часу та при оцінці всіх наших важливих пресових органів, пресових аґенств та політичних середовищ, які не могли видавати свої часописи, журнали, особливі видання публіцистичного, а то й наукового характеру. твори, будучи членами наших та чужинецьких наукових установ.

Це ж не абиякий труд для відзначення 50-ліття української журналістики та преси із узглядненням великих організаційних пресових видавництв їх спроможностей персональними та фінансовими засобами окремо з'ясувати ситуації журналістів та їхніх газет чи журналів у сучасній державі „Україні" із дуже особливими умовинами праці під різними аспектами...

50-ліття перед нами на порозі, бож два чи три роки короткий час, а праці до писання несамовито багато, до прочитання студійних джерел, гори книжок, пройдення життєписів журналістів та публіцистів, притому й науковців, які мали змогу дати речі в пресові органи, журнали, видані цікаві змістом брошури та іншого роду видання різними мовами світу.

Ясно, монументальність такої праці перш за все, бож треба бути свідомими, що більшість сьогодні' наших журналістів уже в поважнішому віці, а їхні знання, погляди на важливі події, їх опінії, осуди, похвали, признання, а притому критики фактів, подій, випадків, сенсаційних афер, не так легко кимсь стороннім вірно подати. Треба все самому було побачити, пережити, бути активним у ситуаціях та з державницьким підходом почуттям особистої гідности й респекту до читача в народі різного віку та освіти вміти належно розуміти та справедливо з об'єктивністю оцінити історичні події, випадки з документами й факта-

(Закінчення на стор. 3)

Юліян Мовчан

Гордість української діяспори

Можна і треба без перебільшення сказати: 100-ліття газети „Свободи" — це гордість і слава української діяспори. Та ж навіть сто років безперебійного виходу газети в незалежній державі, мовою якої виходить газета, не є аж так частою подією. А тим більше це можна назвати унікальним фактом, якщо йдеться про газету, яка видається в чужомовній країні, де ввесь час діють асиміляційні процеси, які аж ніяк не сприяють не тільки розвиткові іншої мови, але навіть збереженню її.

І саме тому століття існування української „Свободи", яке відзначаємо 15-го вересня цього року, є не тільки гордістю наших поселенців у Америці, але також доказом витривалости їх як української національної спільноти. А якщо є така витривалість, то, значить, повинна бути також віра в перемогу нашого національно-державного життя, доказом чого є події в нашій Батьківщині останніх три роки.

Як і коли появилася сама назва газети — „Свобода"?

Аби відповісти на це питання, беру до рук солідну 752-сторінкову „Пропамятну Книгу" Українського Народного Союзу, яку було видано з нагоди 40 років існування, як дехто популярно називає УНС — „Батька — Союзу". Правда, хоч тим ювілейним роком був 1934 рік,а „Пропам'ятна Книга" вийшла в світ з дворічним запізненням, але справа не в цьому, а в тому, *що* в тій книзі написано. І ось у тій книзі в статті „Спогади з минулих років" Денис Пирч, який прибув до ЗСА в квітні 1890 року, в підрозділі — „Хрещення Свободи" пише: (зберігаємо правопис оригіналу):

„Я потім остався ще якийсь час в о. Грушки й ми таки зараз рішили видавати ґазету. Тільки не знали ще як її назвати. Правда, о. Грушка видав був передше одно чи два числа 'Нового Світу', але ця назва не була відповідна до нашої будучої ґазети. Тоді я відзиваюся: 'Що тут аж так довго думати. Ми тепер живемо в Америці, в краю свободи, а ми, українці, повинні прямувати до свободи, отже, назвім її 'Свободою'. - Гурраа! — закричали всі. 'Хай жиє Свобода!' Тай щоб наші прадідні звичаї не загибли, приніс дяк із поблизького салуну бляшанку пива, й ми поздоровкались так як має бути, як Бог приказав, а потім заспівали , Многая' й , Ще не вмерла' й уже по хрестинах". (ст. 283).

При тій нагоді Денис

(Закінчення на стор. 3)

Отець д-р Йосиф Кладочний

„БЕРЕЗА-КАРТУЗЬКА" МОЇХ ЧАСІВ

XI.

З Білої Підляської, яка тоді мала коло 20 тисяч населення і було там багато українців, ми пішли на Вишничі (Wisnice). Там я віднайшов місцевого лікаря і разом з пораненими пішов до нього з проханням, щоб він оглянув, перев'язав їх, і якщо має, дав їм якісь скріплюючі ліки. Лікар, молода ще людина, походив зі Львова, сам поляк, поставився до поранених дуже прихильно. Зробив для хворих все, що міг, а коли дізнався, що ми йдемо до Львова, дав мені адресу своїх батьків, щоб повідомити їх, що він живий, здоровий. Сам він цього зробити не зміг із-за браку комунікації. В часі перебування у лікаря, решта групи розійшлася по містечку.

Після перев'язки, коли ми вже збиралися виходити від лікаря, — вбіг один з групи, кажучи, що в містечко заїхав малий відділ польської піхоти на возах, що польські жовніри зловили кількох наших і, вважаючи їх за грабіжників чи мародерів, хочуть їх розстріляти. Ми всі четверо вийшли негайно надвір. На возі напроти дому лікаря сидів польський майор більш-менш сорокалітнього віку, сильно зарослий, не митий, з блискучим, втомленим обличчям. Біля нього був скоростріл з лентою набоїв. Жовнірів було коло 50 чоловік. Шість з нашої групи стояли під муром, оточені жовнірами. Я підійшов до майора, привітався з ним і сказав, що ми, українці, політв'язні, йдемо з Берези Картузької до Львова. Ми не грабіжники, ані диверсанти, і нема сенсу для нас ані для поляків, щоб у такій ситуації допускатися нового проливу крові, тим більше, що коли майор прикаже нас розстріляти, то нехай майор подивиться, що решта наших з ґранатами оточують польську групу. В такому випадку загине частина нас, але і поляків загине ще більше. А кому це потрібне. Нема за що і не варто в такій ситуації гинути, і вкінці — не знати, як розвиватимуться події як воєнні, так і політичні. Майор сказав: „Розійдімся в мирі. Родиться новий світ і додавати нові порахунки до давніх немає сенсу". — Відтак приказав відпустити наших.

На відхіднім майор запитав мене: „Ви провідник групи?" — Я відповів: „Ні, я священик". — Він кивнув головою, і ми в мирі розійшлися.

Поляки поїхали на захід, а ми подалися далі на південь, на Холм. Йшли ми дорогою, серед листяних і соснових лісів, і в цих лісах виділи ми багато захованих невеликих польських військових літаків, легкових автомашин, тягарівок і мотоциклів. І все це було нове, справне, але з того ніхто не міг скористати, бо не було бензини. Бачили ми також багато покинутих гармат, скорострілів та стоси рушниць, які ждали на своїх нових властителів. Ми зустрічали також цілі відділи поліції на конях, які без орлів на кашкетах, без зброї їхали на захід. Вони не зачіпали нас, а ми їх. По дорозі прилучувалися до нас деякі жовніри, українці мобілізовані в польську армію, яким пощастило уціліти і повертатися додому, а в групі йти завжди краще і безпечніше. Але їх було небагато — лише кілька.

Перед цим, заки дійшли ми до Холму, ночували ми у великому селі Орли. Село майже чисто українське. Населення прийняло нас дуже щиро. Подбало про те, щоб ми мали досить харчів та в стодолах порядно виспалися, бо з таким спанням по ночах в часі дороги було різно. Часом спали ми у добрих людей, але бувало і так, що спали в стиртах соломи, шопах, які стояли на полі, а як було тепло, то спали на голій землі або на піску.

Доходячи до Холму в придорожніх ровах бачили ми польських офіцерів, які не можучи пережити розвалу Польщі, самі себе постріляли. Вони сиділи на дні рова, оперті плечами в його вищий беріг, лицем звернені до дороги, і в такій позиції стріляли собі в голову або серце. Їх лиця або тільки груди були в крові, револьвери лежали коло них, а також їх військові пожитки. Деякі стріляли також своїх коней. Горе побідженим!..

Нарешті ми ввійшли на передмістя Холму, хоч вже ледве йшли. На опухлих ногах рани. Знову дощ, холодно, та і недоїдання, — все це утруднювало нам дорогу. Пробували ми собі улегшувати ходіння у той спосіб, що шнурком обв'язували коло кісток одну ногу, а відтак так само другу, кінці шнурків брали в одну і другу руку, тягнули то праву, то ліву ногу. Думали, що тим способом прискоримо хід, та це майже нічого нам не допомагало і ми облишили це.

Коли ми входили до Холму, із західньої його сторони ми зустрінули частини польського війська, піхоту, артилерію та кінноту, які відходили на Захід. Вже в середмісті побачили совєтське військо, їхала кіннота на досить марних конях, та і кавалеристи, які їхали на них, також виглядали неважно. Мундири їх були брудні, обдерті, одні вояки були в чоботах, інші в черевиках, а ті, що були в черевиках, носили обмотки від кісток до колін. Здавалося, що це іде не військо, а якась грабіжницька банда. Зате озброєні були дуже добре, крім шабель при боці і рушниць за плечами, мали ще при собі нагани (великі револьвери), а в полотняних патронташах багато куль. Деякі мали також ґранати. Їхали вони мовчки, тільки розглядалися довкола з цікавістю.

Їхало також багато великих танків Т-34. Офіцери були без пагонів. Відзнаки старшинські носили на передній частині ковніра. Мундури їхні також мали якісь відзнаки на рукавах (нашивки). Все те посувалося на Захід за відступаючими поляками. Солдати царської армії, яких багато з нас пам'ятало ще з Першої світової війни, були елеґантами, не такі, як ця орда. Ті з нашої групи, що мали зброю, негайно позбулися її у відповідних місцях. Коли військо перейшло, ми пішли далі, але тут зустріла нас мала неприємність. Нас затримала новозформована „совєтська міліція" в цивільних убраннях, з червоними опасками на рукавах та з рушницями в руках. З цих трьох міліціянтів, що нас задержали, було двоє жидів. Були це молоді ще хлопці, мабуть з місцевого комсомолу: „Хто? Звідки і куди?" — запитали вони нас, а по одержанні відповіди, завели нас, як казали, для „проверкі", до якогось порожнього будинку та замкнули нас в одній кімнаті. Один міліціянт станув при вході до будинку, другий на коридорі при дверях кімнати, у якій замкнули нас. Вони голосно переговорювалися між собою та радилися, куди мають нас запровадити. Третій міліціянт десь пішов. Часу не можна було тратити. Ми скоро між собою порозумілися, що нам треба робити, щоб якнайскоше вийти з прикрої ситуації.

Продовження буде.

ДЕРЖАВНІСТЬ УКРАЇНИ ЗАКРІПЛЮЄТЬСЯ! ДОПОМОЖІТЬ ЇЙ ВКЛАДОМ ВАШОЇ ДИВІДЕНДИ У ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС!

Гордість...

(Закінчення зі стор. 2)

Пирч також подав цікаві нотатки про перші дні і тижні УНСоюзу. Про це він пише так:

„Опісля я поїхав до Шамокіну, представив цілу справу, яку ми уплянували в Джерзі Ситі, у короткому часі скликано до Шамокіну мітинг. Зійшлися делеґати від братств і відразу заложили Союз".

А як саме той мітинг відбувся, — пише далі Пирч, — про те 'Свобода' вже не раз писала. І всі ті наші братства, що були пристали до 'Соєдиненія', тепер відлучилися й приступили до 'Союзу'. Наші люди й так не любили бути в 'Соєдиненію', бо там тільки вічно сварилися, прозиваючи одні одних унґарами то поляками.

„Отже так постав Союз, що числив спочатку лиш кількасот членів, а тепер є тисячі. та й це треба знати, що 'Союз' — це не є собі якась-там фінансова бездушна асекурація, але велика українська родина: 'Союз' — батько, а 'Свобода' — мати, й це повинен собі кожний, хто належить до тої великої родини, запам'ятати. Батько подбає за тебе, а мати приголубить і навчить, як любити й шанувати свою велику рідню — нашу Україну". (ст. 284).

І воно дійсно так і було: спочатку постала мати — „Свобода" 15-го вересня 1893 року, завдяки якій пів-року пізніше, в 1894 році, народився — Український Народній Союз, який згодом так розрісся і розбагатів, що дістав назву — Батько Союз.

Якщо йдеться про ставлення „Свободи" до московсько-російського імперіялізму всіх його мастей — білого, червоного тощо — споконвічного ворога українського народу, то, не зважаючи на те, що москвофілів ніколи не бракувало не тільки в Галичині, але також в Америці, в „Свободі" ніколи не було хитань у цій справі. Наприклад, відгукуючись на заклики деяких москвофілів, що галицьким українцям треба просити „опіки" в московського царя, „Свобода" в числі 10 за 1903-ій рік писала, що той „русский цар є розбійник... А що всі царі є опришками, то це найкраще можна пізнати по тому, що вони зробили з українським народом та з тією умовою, яку з ними заключив Богдан Хмельницький і в якій було застереження, що Україна має сама собою порядкувати..."

Так само з нагоди безславного 300-літнього ювілею царювання Романових в російській імперії, „Свобода" в числі 18-му за 1913 рік виступила так: „300-літній ювілей панування царів Романових є для нас, українців, чорним ювілеєм московського грабунку на Україні, ювілеєм нашої неслави та майже 300-літньої неволі московських опришків і злодіїв на нашій землі" (ст. 102).

Бо „Свобода" є не тільки звичайною собі газетою — вона одночасно є в значній мірі також літописом українських поселенців в ЗСА, починаючи 1880-ми роками минулого століття і кінчаючи нашими днями. Аби не йти далеко, скажу про свою скромну особу.

Прибув я в числі інших „переміщених осіб" до Америки 29-го березня 1949 року. Ще того ж дня мої добрі і незабутні спонзори — Іван та Ганна Гусарі — в своєму домі в Джерзі Ситі показали мені свіже число „Свободи", в якій на одній із сторінок я побачив репортаж під заголовком — „Нові еміґранти", де було подано прізвища українців, які прибули кораблем „Марін Фалкон" до порту в Ню Йорку 29-го березня 1949 року, завдяки старанням З'єднаного Українського Американського Допомогового Комітету в Філядельфії. Поруч імен письменниці Людмили Івченко (дружини письменника Михайла Івченка, засудженого в справі СВУ), Володимира, Остапа та Варвари Олійників та інших, побачив там я також своє прізвище. Правдоподібно, це вперше моє ім'я удостоїлося бути поміщеним на сторінці „Свободи". А тому, що жодна інша українська газета на еміґрації не подає стільки вісток з українського життя як „Свобода", тому можна назвати її „літописцем українських поселенців у Америці".

Незабаром, навідавшись до редакції, мене там привітно прийняли тодішній головний редактор д-р Лука Мишуга та його заступник — ред. Антін Драган, запропонувавши співпрацю в газеті. І я в силу часу і спроможностей радо почав дописувати, і ось при цій нагоді наведу один приклад. Десь на початку 1950 року в „Свободі" було поміщено мою статтю — „Як треба й не треба розуміти демократію". Минуло кілька тижнів і я на цю статтю одержую відгук відомого нам всім письменника та першого голови Уряду незалежної Української Народньої Республіки Володимира Винниченка, який тоді із своєю дружиною Розалією проживав у „закутку" на півдні Франції і з яким я досить часто листувався аж до його смерти в 1951 році. В тому листі він писав: „Вашу статтю про демократію я прочитав і, розуміється, цілком погоджуюся з Вашими думками. Але чи погоджуються інші — навіть ті, що так голосно тепер говорять про демократію?"...

Той, хто обізнаний з редакційною працею, той напевно знає, що видання кожного дня газети на чотирьох і більше сторінках розміру „Свободи" вимагає від головного редактора багато не тільки енерґії, але й часу. Та, не зважаючи на те, редактор „Свободи" Лука Мишуга якось знаходив час аби іноді листовно „перегукнутися" зі своїм співдописувачем. Зокрема, пригадую пару листів від д-ра Мишуги. В одному з них (датований 30-го вересня 1952 року), відповідаючи на деякі мої критичні завваги, д-р Мишуга між іншим писав, що „хоча 'Свобода' — це, так сказати б, газета народна і для народу, не є ідеальною, в якій нема чого поліпшувати і про що найкраще знає сама редакція. Та незалежно від цього, — закінчує свій лист ред. Мишуга, — наші читачі своїми доброзичливими — хай і найбільш критичними — заввагами нам в цьому дуже допомагають і за це ми їм вдячні та зобов'язані"...

І тому з нагоди 100-річного Дня Народження бажаємо „Свободі", її видавцям та редакції на чолі з головним редактором — видатним спортовцем Зеноном Снилихом, високо тримати прапор вільного українського слова на вільній американській землі. Слава „Свободі!" Слава Україні!

ГУБЕРНАТОР ДЖ. ФЛОРІО ПРОГОЛОСИВ ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ

Видаючи проклямацію, губернатор Джеймс Флоріо визнав 24-те серпня Днем Незалежности України в стейті Ню Джерзі. Ця проклямація була публічно проголошена в присутності 600 осіб в Центрі Української Культури в Бавнд Бруку, в неділю, 22-го серпня. Текст проклямації прочитала Джовн Геберлі, заступник шефа канцелярії губернатора. Нагодою для цього проголошення був фестиваль, що його влаштували Органіації Оборони Лемківщини в ЗСА: Ірвінґтон, Елизабет, Пассейк, Джерзі Ситі — Байон, Ню Йорк і Йонкерс.

Джим Флоріо традиційно відзначає проклямаціями події з губернаторського бюра в Трентоні, але цього року він висловив бажання зустрітися з українською громадою і взяти участь в українській урочистій імпрезі. Імпреза мала святкову атмосферу завдяки пісням і музиці ансамблю „Чарівні очі", танцювальній групі СУМА під управою Івана Ленчика в Кліфтоні і співака-соліста Олега Марцінківського, тенора з України. Українська кухня приготувала вареники, голубці, ковбасу і традиційне солодке.



Зліва: Володимир Кікта, Божена Ольшанівська, Джовн Геберлі, Марія Дупляк, Ярина Ференцевич та Роман Пиндус.

Формальну програму офіційно відкрив майстер церемонії Ґрех о год. 2:30. Учасники відспівали американський і український національні гимни в супроводі оркестри. Марія Дупляк, президент Організації Оборони Лемківщини в ЗСА, виголосила промову про нашу відповідальність і участь в історичних подіях в Україні і про непорушність території України. Джовн Геберлі передала привіт від губернатора Флоріо і прочитала його проклямацію, в якій, між іншим, сказано: „Стейт Ню Джерзі має честь приєднатися до своїх українських друзів у відзначенні їхньої хороброї боротьби за незалежність. Тому я, Джим Флоріо, губернатор стейту Ню Джерзі, отсим проголошую день 24-го серпня 1993 року як День Незалежности України в Ню Джерзі". Проклямація була скріплена офіційною печаткою стейту. Після прочитання Дж. Геберлі передала оригінал проклямації Марії Дупляк.

Джим Флоріо є одним з членів американського Уряду, який виявив і продовжує виявляти велику прихильність і симпатію до громадян Америки різних етнічних походжень, а особливо до українців. Він був першем губернатором у ЗСА, який визнав незалежну Україну безпосередньо після її референдуму в 1991 році. Він є також добре відомий американцям українського роду з його підтримки людських прав і оборони в'язнів сумління в совєтських тюрмах. Під час його конґресменських каденцій у Вашінґтоні він прославився в українській громаді тим, що з ініціятиви організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні (АГРУ) вніс законопроєкт про створення Комісії Дослідів Великого голоду в Україні 1932-33 рр. при американському Конґресі. Це відбулося під час відзначень 50-их роковин цієї трагедії, 27-го вересня 1983 року — десять років тому. Рік пізніше, 12-го жовтня 1984 року, цей законопроєкт став законом.

Однак через великі проблеми Конґресова Комісія Дослідів Великого голоду в Україні почала працювати лише в 1986 році. На цю роботу американський Уряд фінансував 500,000 дол. Результати цих дослідів, в основі яких — свідчення очевидців, були видрукувані в трьох томах (разом 1,700 сторінок друку). Комісія прийшла до висновку, що в 1932-33 рр. голод в Україні, без сумніву, був заплянований московським урядом, щоб поневолити і знищити український народ. Уряд Совєтського Союзу прикривав цей злочин твердженням, що голод, під час якого згинуло 7-10 мільйонів людей, був спричинений неврожаєм. Існування і праця Конґресової комісії мала широкий резонанс і стала одним з важелів розвалу „імперії зла".

Володимир Кікта, голова ірвінґтонського відділу, дбайливо опікувався делеґаткою губернатора Дж. Геберлі, пригощаючи її смачними стравами і напитками. Учасники фестивалю мали бадьорий настрій, який був викликаний веселою музикою і танцями. На кінець імпрези втомлені, але задоволені учасники розійшлися при променях заходячого сонця після чудового погідного дня з похвалами за програму свята. За ними лунали слова Олександра Олеся, продекламовані М. Дупляк: „Україна живе як вільна країна!"

100-ліття...

(Закінчення зі стор. 2)

ми, прізвищами з увагою до своєї аналізи й пояснити в чистоті правдивості інтерпретатора фактів, щоб залишити молодому поколінню та всій творчій верстві нації щось енциклопедичної вартости.

Уважаю, що потрібно чимскорше нашим журналістам зійтися, щоб обдумати професійно всю оцю важливу справу, створити солідний, реальний до здійснення плян праці та в організаційній комітетового характеру клітині розділити обов'язки з пляном їхнього виконання. Ідеться про те, щоб до двох років автори еляборатів в енциклопедичному стилі подали свої праці, які мали б історичну вартість, оздоблену томом документів, текстових, знімкових, а то й картографічних чи іншого виду джерел для всієї повноти розуміння окремих проблем історикові, політологові, юристові, соціологові та інших за професійним знанням особам. І в даному випадку чи потребі скласти новий, додатковий текст із доповненнями й новостями за невідомими ще джерелами для авторів окремих рефератів.

Хай, отже, столітній ювілей „Свободи" стане фундаментальним для зреалізування так сказати ґрандіозного твору в історії нашої преси про журналістів у сумаричному ювілейному відзначенні важливих наших часописів, особливих видань державницького характеру та ідеологічного характеру публікацій за останніх 150 років. Бож в тому часі чи добі мало своє місце наше національне оформлення та відродження в 1917—18 роках, державницьке вже існування в 1917—20 роках, та в 1938—39 роках, переродження народу в націю в 1930 роках, час революційного періоду з державницькими аспектами в 1941—45 роках (враховуючи тут хоч якусь вартість місця України в Організації Об'єднаних Націй) та процес за поновне відродження народу з після совєтського поневолення до державности в 1991 році, в процесі якого має ушляхетнитися наша національна державність-як чинник достаточного замирення в усій Східній Европі.

У Джерзі Ситі відзначили другу річницю незалежности України

У Джерзі Ситі, Н.Дж., в неділю, 29-го серпня, у великій залі Українського Народного Дому зібралися жителі української громади Джерзі Ситі та Байону, щоб разом відзначити другу річницю незалежности суверенної України. Святочну програму підготовили члени громадського комітету, до котрого входили майже всі громадські організації Джерзі Сити та Байону — відділи УККА, Народні Доми, СУА, ООЧСУ, ООЛ, СУМ, союзові відділи УНС та „Провидіння", „Самопоміч", українські католицькі та православні церкви. Програму свята відкрив та нею провадив голова комітету Ілля Шевчук, Він привітав присутніх та попросив Марійку Фесіо розпочати нашу святочку програму американським гимном. Молитву за Україну та її народ провів отець Володимир Віт з України, що заступає отця Романа Мірчука в українській католицькій церкві святих Петра та Павла. Проклямацію посадника міста Джерзі Ситі Брета Шандлєра прочитала Марійка Фесіо, а привіт Дж. Фльорійо, губернатора Ню Джерзі, передав Роман Пиндус. В мистецькій частині програми звучали пісні „Мій Києве", слова Миколи Луценка, музика І. Карабіца, народна пісня „Чорнобривці", слова Миколи Сингаївського, музика Ігора Верменича, та пісня „Три поради", слова Юрія Рибчинського, музика Ігора Шамо. Чудово співала Валентина Шафорост при фортепіяновому супроводі отця Михайла Лева, пароха української православної церкви в Байоні. Головну доповідь виголосив редактор Ігор Длябога. У своєму слові він накреслив тернистий шлях України на потязі 300-літного терору під гнітом білої та червоної Москви, а сьогодні знову намагається шантажувати Україну так звана Російська федерація, котра надалі грабує Україну руками залишків бюрократів та вислужників гнилого комунізму, що залишилися на своїх постах після розпаду совєтської імперії. Успіхи української молодої держави за два роки є великі, сказав промовець, але щоб Україна була зовсім вільна та незалежна економічно, то що треба нашому нескореному народові попрацювати, бо Москва знищила Україну фізично, морально, матеріяльно та екологічно. Але ми віримо в український народ, він поборе всі труднощі та заживе спокійно у своїй державі, бо за неї на проязі віків найкращі сини та дочки народу пролляли ріки крови і тільки тому наша держава постала, тільки тому вона буде мати велике майбутнє. За гарну та змістовну доповідь присутні нагородили редактора І. Длябогу рясними оплесками.

І знову на сцену виступили Оля та Михайло Стащишини — подружжя, котре сьогодні добре знане зі своїх виступів як в Україні, так і за кордоном. Своїми чарівними голосами вони виконали при звуках бандури та кобзи дві пісні: „Моя Україно", слова О. Білаша, та стрілецьку „Півіяв вітер степовий". Декламацію „Поклін Україні" декламавала учениця „Рідної Школи" Віра Малиновська. І на кінець програми Оля та Михайло Стащишини, на велику втіру присутніх, заспівали повстанську пісню „Я сьогодні від вас віджджаю" та українську народну пісня „Запряжу півня", в супроводі бандури та кобзи.

Ми рівнож не можемо забути мистця сцени маєстра Івана Цьолку, котрий кожної нашої імпрези прикрашує сцену своїми майстерними декораціями.

На закінчення програми голова Ілля Шевчук попросив о. Михайла Лева до молитви. Святочну програму закінчено гимном „Ще не вмерла Україна".

Дмитро Вох

У НЕДІЛЮ, 12-ГО ВЕРЕСНЯ, в Ню Йорку американець Піт Сампрас став першуном американського відкритого тенісовото турніру. Він переміг у кінцевій грі француза Седрика Піоліна вислідом 6-4, 6-4, 6-3, а що найважливіше, він цією перемогою здобув другий лавровий вінок до свого вінка переможця у 1993 році, бо першим була його перемога у Вімблдоні, Англія. „Я виграв два найбільші світові турніри в 1993 році, що робить цей рік покищо для мене найкращим роком", — сказав П. Сампрас, який відзискав першу ранґу світового тенісу. День раніше першенство в групі жінок здобула німка Штефі Ґраф над чешкою Геленою Суковою.

ЮҐОСЛАВСЬКИЙ УРЯД прийняв рішення деномінувати динар, починаючи від 1-го жовтня цього року. У висліді деномінації один новий динар буде дорівнювати мільйонові теперішніх. У серпні рівень знецінення національної грошової валюти становив 1,880 відсотків. Дотепер практично під час будь-якої купівлі рахунок ішов на більйони.

Ділимося сумною вісткою з колеґами і знайомими, що в Чикаґо, Ілл. в суботу, 11-го вересня 1993 р. відійшов від нас у вічність

наш незабутній віденський колеґа Diplom Kaufmann

бл. п.

ОРЕСТ (ТУНЬО) КЛЮФАС

Його дружині Орисі і родині складаємо наші найглибші співчуття.

У глибокому смутку колеґи з віденських високих академічних шкіл:

ЕДВАРД КАМІНСЬКИЙ
РОМАН ЛАПИЧАК
ЛЮБА ЛЕСЬКО ЛАПИЧАК
СЛАВКА ОЛЕСНИЦЬКА
БОГДАН ПАСЛАВСЬКИЙ
АВҐУСТИН СУМИК
СТЕФАН ҐЛЮТ
ҐЕНЬО ШАФРАН

Ділимося сумною вісткою, що в понеділок, 9-го серпня 1993 р. відійшов у вічність на 76-му році життя

наш найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, БРАТ І ДІДУСЬ

бл. п.

ІВАН ВУС

нар. в селі Зуків, Україна

Горем прибиті:

дружина — КАТЕРИНА
дочка — МАРІЙКА ВУС з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ і дітьми: КРИСТОФОРОМ і КАТЕРИНОЮ
сини — ЮРІЙ з дружиною ВІРДЖІНІЄЮ і дочкою ДЖЕНИФЕР
ІВАН з дружиною МАРІН і дітьми ДОНОМ і ЕМИЛІЄЮ
сестри — АННА і МАРІЯ
та ближча і дальша родина в ЗСА й Україні а також друзі і приятелі

Ділимося сумною вісткою з українським громадянством, товаришами сцени і побратимами по зброї,

що в суботу, 11-го вересня 1993 р. в Трентоні, Н. Дж. відійшов у вічність всіми люблений і шанований

бл. п.

ВАСИЛЬ СЕРДЮК

МАЙОР АРМІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ,

учасник Визвольних Змагань 20-их років, член Похідних Груп України 40-их років, який за свої заслуги був кількакратно нагороджений медалями УНР, член ОбВУА, член ОМУС, колишній актор, декоратор та адміністратор українських театрів, вірний син Чернігівщини.

Із сумом повідомляють:
приятелі-опікуни —
Б. СКОРУПСЬКА
Б. і Х. КУЛЬЧИЦЬКІ

ПАНАХИДА в похоронному заведенні Koschek and Porter, 990 South Broad Street, Trenton, N.J. — вівторок, 14-го вересня 1993 р. о год. 6:30 веч.

ПОХОРОН в середу, 15-го вересня 1993 р. о год. 9-ій ранку в українській православній церкві св. Тройці при Liberty & Adeline вул. в Трентоні, Н. Дж., а опісля на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ОДУМ Чикаґо організує навчання бандуристів

Філія ОДУМ в Чикаґо була, здається, однією з перших, що створила ансамбль бандуристьв ОДУМ 1964 року, який очолив і довший час керував ним Григорій Китастий. З 1967 року керівництво перебрав Анатолій Луппо, а після нього ним керували Євгенія Косогор та Олексій Пошиваник. Останні роки ансамбль припинив своє існування, бо молодь поїхала у вищі школи, одні одружилися, інші знайшли зацікавлення й лише невелика група час від часу приєднувалася до Павла та Моті Пошиваників, щоб виступити на якійсь українській імпрезі.

Тепер філія організовує нову групу бандуристів. Бажаючі батьки, щоб їх діти навчилися грати на українському інструменті, можуть зголоситися до ОДУМ. Приймаються діти і молодь від 10 років і вище. Знання нот не обов'язкове. Проби відбуватимуться в домі ОДУМ на Чикаґо вулиці від години 7:30 до 9-ої вичора. Плата за навчання буде мінімальна. Вчитиме грати на бандуті досвідчена бандуристка Оксана Родак-Луценко з Торонто, яка одружилася з Анатолієм Луценком — одумівцем з Індіяни і мешкатимуть у Чикаґо. Оксана Родак, дочка Валентини та Петра Родака, випускниця Торонтського університету, відділу музики, і Торонтської королівської музичної консерваторії. Протягом року була студенткою Київської державної консерваторії, де навчалася на факультеті хорового диригування, вокалу та народних інструментів — бандури. Оксана Родак-Луценко з чотирьох років почала вчитися грати на фортепіяні, а пізніше на бандурі. Вона відома солістка-бандуристка, концертова піяністка, інструктор гри на бандурі та музичний керівник ансамблю ОДУМ ім. Гната Хоткевича в Торонто.

Початок навчання гри на бандурі ОДУМ Чикаґо почнеться у жовтні. За інформаціями та вписом на лекції телефонуйте в Чикаґо й околицях до Марусі Луппо (312) 252-1488 або Орисі Завертайло-Курбатов (312) 235-6259.

Н. Н.

ГРУЗИНСЬКИЙ ЛІДЕР Едуард Шеварднадзе зробив зміни в кабінеті міністрів. Сам він зайняв пост міністра внутрішніх справ, першим заступником прем'єр-міністра стала Ірина Зарішвілі, відома своїми виступами проти колишнього президента Звіяда Ґамсахурдії. Відтак Е. Шеварднадзе повідомив, що має намір запровадити військовий стан на всій території республіки, щоб у такий спосіб невтралізувати прихильників З. Ґамсахурдії. В останній час вони заповзялися повернути собі владу і розпочати зброний бунт у західніх областях Грузії.

ТРЕТІЙ ВСЕСВІТНІЙ З'ЇЗД БРІДЩАН



Адріян Блюй серед учнів Бродівської гімназії.

Переді мною численні запрошення та інформації про III Всесвітній з'їзд брідщан. Прекрасний змістом лист декана і пароха української греко-католицької церкви св. вмч. Юрія о. Ярослава Царика, від районної Ради народних депутатів, управи міста Бродів та невтомної і понад усе відданої цій справі голови організаційного комітету Наді Чернишової. Ціль з'їзду: поглиблене вивчення історії Бродів, збір матеріялів для видання книги „Броди і Брідщина". Яка багата історія нашого реґіону, яка важлива вона для нашої спадщини!

Третій з'їзд брідщан відбувся 23-28-го липня у Бродах. Програму вели Любов Гилевич та Іван Журовський. Київська державна телевізійна студія прислала своїх репортерів і технічний персонал до фільмування та передачі по всій Україні. Як один з учасників з'їзду брідщан, на запрошення ініціяторів я дав півгодинне інтерв'ю Українській телевізії.

Однією з найбільших атракцій перебування у Бродах була зустріч колишніх гімназистів. Що за зворушлива подія! У тих самих лавках засіло покоління, яке по 50-их роках прийшло до нас. Цілком можна вжити слова: „Цвіт і краса України". Вони вітали нас перед входом до будинку, дарували польові квіти, опісля впроваджували в залю, де відбулося офіційне прийняття. Привіти і спомини виповнили програму. Атракцією вечора було вручення традиційного короваю, який я прийняв в імені всіх учасників з'їзду.

Історія Бродівської гімназії досить цікава. Перша її назва була Цісарсько-Королівська Вища Реальна Школа. В 1856 році гімназія перетворилася у восьмиклясову і перейшла на державне фінансування. В 1883 році вона отримала назву Цісарсько-Королівська Вища Реальна ґімназія ім. Архикнязя Рудольфа". Коли в 1918 році утворилася ЗУНР, повітовий комісар у Бродах Іван Гарасимович зажадав від викладачів гімназії дати обіт вірности новій державі, але всі вони відмовилися, за винятком греко-католицького катехита о. Софрона Глібовецького. В 1919 році Польща відкрила гімназію з польською мовою навчання. Кількість українських студентів була незначна, 15-20 відсотків. Причина — висока оплата (220 золотих). Кількість учнів в 1936 році становила 843. В 1939 році, з приходом совєтської влади, гімназія стала називатися „Школа ч. 5" з українською мовою навчання. Сьогодні це Бродівська середня школа ч. 1.

Привітання колишніх ґімназистів було зворушливе. Старанна підготова дала свої висліди. Прекрасно виконані мистецькі точки надали імпрезі виразу глибокої вдячности прибулим гостям та наповнили їх серця безмежною радістю. Признання належиться виконавцям, учителям та керівництву школи. В часі імпрези три учениці в прекрасних національних строях вручили мені коровай, як вислів глибокої пошани до діяспори. Частину короваю я привіз зі собою до Америки і вишлю тим, які не могли прибути. З цієї гімназії та інших шкіл Брідщини вийшли ті, які засвітчили перед світом і народом, що вони ґідні борці за свою державу. Мені було надзвичайно приємно зустріти тих героїв і героїнь і пригадати собі минуле і деякі приємні спогади з дитячих років, передвоєнних Бродів. Маївки, прогульки, їзда роверами, участь у фестинах та різних ґутірках. Люба Клєпарчук-Ковальчук, Мушка Левицька-Загоруйко, Анулька Ґошко — це одні з тих будівничих, героїнь-каторжниць. Інші також витримали на постах свого призначення.

В часі з'їзду відбулося посвячення пропам'ятного хреста з нагоди 1000-ліття Хрищення України. Акту посвячення довершив Ісповідник Віри Владика Володимир Стернюк зі Львова в асисті чесленного духовенства з о. деканом Ярославом Цариком на чолі.

Після всіх відправ коло церкви духовенство з народом вирушило в центр міста Бродів, де відбулося посвячення пам'ятника Тарасові Шевченкові. В акті посвячення взяли участь різні організації, ветерани УПА та представники всіх релігійних конфесій.

Напередодні святкувань в українській греко-католицькій церкві св. Юра при здвизі численно зібраного народу відправився Молебень, в якому після Євангелії відбувся акт надання грамот признання і подяки таким особам: Осипові Шарунові з Чикаґо, Юрієві Дребичеві з Едісону, Ню Джерзі, Адріянові Блюєві з Дірборн Гайц, Миш. 22-го липня я відвідав Львівську греко-католицьку духовну семінарію Святого Духа у Рудно, де мав зустріч з ректором Владикою Юліяном Вороновським та заступником ректора о. Терлецьким зі Стемфордської дієцезії. Розмова велася про моє перебування 1941-1944 pp. в українській греко-католицькій духовній малій і великій семінарії у Львові. Будинки переходять ремонт, але дотепер ще не передані Українській Греко-Католицькій Церкві.

Моя порада для тих, що думають їхати на Україну: не слухайте критиканів. Їдьте в Україну, там народ ввічливий, дуже гостинний, особливо шанує і поважає приїжджих з-за океану.

Не маю слів подяки організаторам з'їзду, а також органам влади, управі міста та області.

Адріян Блюй,
учасник з'їзду брідчан.

Свято незалежности в Апопці

Громада Апопки і околиць відсвяткувала 29-го серпня другу річницю акту проголошення самостійности України.

В. Фіцик відкрив свято і передав слово В. Ковалеві, який відчитав відновлений реферат.

О. Мізюк відчитав вірш Ганни Черінь „Другий незалежний рік України", а також другого вірша написаного письменником Дмитром Павличком „Клятва". В. Фіцик відчитав вірш написаний М. Вішневською „В другу річницю Матері-України" і вірш написаний С. Дудою „Матір Божа змилосердилась над Україною". Національним гимном „Ще не вмерла Україна" закінчено свято.

О. Мізюк

50-літній ювілей „Нашого Життя"

Місяць жовтень це місяць книжки, преси, місяць друкованого слова. І саме тому Окружна Управа Союзу Українок Америки у Філядельфії вибрала жовтень для святкування 50-літнього ювілею журналу „Наше Життя". Цей первенець-журнал зродився на американській землі в організації Союзу Українок Америки. Тут ставив перші кроки, ріс і дозрів на престижевий журнал СУА, найбільшої української жіночої організації в Америці.

Щоб вшанувати минулі роки „Нашого Життя" і допомогти його існуванню в майбутньому, відбудеться бенкет-бенефіс 23-го жовтня 1993 року в Українському Освітньо-Культурному Центрі у Філядельфії. Ювілейне слово виголосить голова Союзу Українок Америки Анна Кравчук. Підготова йде впевненим кроком. Голова комітету Дора Горбачевська і члени пильно виконують свої завдання, щоб імпреза була корисною і приємною.

За дальшими інформаціями та програмою свята просимо слідкувати у пресі і радіо.

А. Максимович

Вокально...

(Закінчення зі стор. 1)

вокально-хореографічний ансамбль „Галичина" заснований ще у 1946 році Ярославом Чуперчуком — Учнем Василя Авраменка під назвою „Чорногора". Одначе дуже скоро, бо вже на початку 50-их років, ансамбль змінив назву на „Галичина". Я. Чуперчук до сьогодні залишився консультантом, а керівником є тепер його спадкоємець Олексій Бобків. За роки свого існування ансамбль „Галичина" ґастролював по всій Україні та багатьох містах колишніх республік Союзу, і скрізь втішався великою прихильністю публіки. Крім цього ансамбль „Галичина" — лавреат міжнародних фокльорних фестивалів: Франція 1969 року і Великобританія 1992 року. При ансамблі існує оркестра під керівництвом Петра Рачинськогок, в супроводі якої на виступи до Австралії в 1991 році їздили співаки Іван Попович, Мар'ян Шуневич, Михайло Сливоцький, Павло Дворський та солістка Львівської опери Ніна Мельник.

До ЗСА, після успішних виступів на міжнародному фолкльорному фестивалі у Франції в липні 1993 року, ансамбль „Галичина" прибув у складі 25 осіб — вісім пар танцюристів, вісім музикантів і співак Мар'ян Шуневич. Довідуємось також, що ансамбль „Галичина" хореографію танців, народний одяг, музичне і вокальне оформлення відтворює в такому виді, як вони існують і зберігаються в народі до наших днів.

Цікаво розповідають молоді люди і про майбутні пляни над розвитком ансамблю і його різноманітної програми репрезентованих ними реґіонів України. Є пляни поїхати після виступів у ЗСА до Канади, куди запросив їх о. Богдан Остапович з церкви св. Михаїла в Торонто. Спонзором ансамблю „Галичина" до ЗСА є Фундація Допомоги Україні з Трентону, Н.Дж., з головними промоторами Юрієм Хомою та Ігорем Точаном.

На закінчення нашої розмови гості ще раз запрошують всіх на свої виступи та запевняють про те, що Гуцульщина вітатиме глядачів „Півтораком" і „Арканом", Покуття — „Сербином" і „Голубкою", Прикарпаття — веселою „Чепурненькою", ніжною „Горянкою", грайливою „Обертинкою", Буковина цвістиме „Волошкою", а Закарпаття — візерунком „Цифрованого".

Квитки можна купити при вході на залю виступів: для дорослих — 12 дол., студенти — 5 дол., а діти до 12 років безплатно.

Промисловці...

(Закінчення зі стор. 1)

яснивши, що таким чином декретотворчість була для Уряду великим і зайвим тягарем. Сьогодні не стоїть питання, де брати нафту — в Росії, Туреччині, Ірані чи арабських країнах. Питання — чим за неї платити. „Приватні кредити, які пропонуються — з грабіжницькими процентами . Росія давала, давала у борг, при тому без процентів, більйон долярів дала, нарешті теж сказала — досить... І я змушений звернутися за допомогою до парляменту. Прошу негайно розглянути це питання, бо втрата російських ринків робить нереальною урядову програму", — сказав у своєму виступі Л. Кучма. І далі: „Я не прихильник впровадження в Україні надзвичайного стану, як це з якоюсь дивовижною настирливістю почали мені приписувати... А от надзвичайні економічні заходи в наших надзвичайних економічних умовах є суворою життєвою необхідністю, що я наголошую не вперше. Відкласти ці заходи на завтра — означає програти вже сьогодні".

В Ужгороді...

(Закінчення зі стор. 1)

ансамблів, а в останній день проведено екскурсію по області, зокрема до Свалявського району, відомого зі своїх курортів.

На кінцевій пленарній сесії схвалено загальні ствердження та резолюції щодо стану і завдань карпатознавства та деяких актуальних питань у закарпатському реґіоні. Між іншим, натавровано політичне русинство як штучну концепцію, викликану конюнктурними інтересами з-поза українського Закарпаття та науково спростовано намагання „кодифікувати русинську мову". Конференція схвалила пропозицію відбути третю міжнародну конференкцію карпатознавства в серпні 1995 року в Ужгороді на тему: „Закарпаття — міжетнічні та міжконфесійні відносини".

З нагоди цієї другої конференції вийшов з друку збірник матеріялів першої конференції (серпень 1991 року) під заголовком „Українські Карпати" (615 стор.) Збірник можна набути в Комісії зв'язку й інформації закарпатських українців у діяспорі за 25 дол. (включно з пересилкою); KoZi, 2247 W. Chicago Ave., Chicago, Ill. 60622-4828. Чеки слід виставляти на: KoZi-Chicago.